

ସିକନ୍ଦର ଶେଖ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

ବନାମ

ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ

(ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି. ପି. ସିନ୍ହା, ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର,
କେ. ଏନ୍. ଖାଣ୍ଡୁ ଏମ୍. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଅପରାଧକ ଆଇନ - ଜାଲିଆତି - ଅନୁମିତ ନାମରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା - ପୂର୍ବତନ ଅପରାଧ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା - ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ପ୍ରମାଣର ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ଅନ୍ୟ ଏକ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଧାର ରହିଛି କି - ପରୀକ୍ଷା - ଗୋଟିଏ ଅପରାଧରୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ହେବାର ପ୍ରମାଣ, ଅନ୍ୟଟିକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ କି - ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860 (1860 ର ଅଧିନିୟମ 45) ଧାରା 467, 109 - ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1898 (1898ର ଅଧିନିୟମ 5), ଧାରା 307 - ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ, 1908 (1908ରXVI) ଧାରା 82 (c) ।

ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 467 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲିଆତି ଅପରାଧ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟା ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାର ଅପରାଧ ପାଇଁ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ, 1908 ର ଧାରା 82 (c) ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ଅପରାଧ ପାଇଁ ପ୍ରରୋଚିତ କରିବା ଅଭିଯୋଗରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା ଅଧୀନରେ ଏହି ଅପରାଧର ବିଚାର ଏକ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଅପରାଧର ବିଚାର ବିନା ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା । 4 ରୁ 3 ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ଦ୍ୱାରା ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ । ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏଥିରେ "ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କୌଣସି ବିଶ୍ୱାସନୀୟ ପ୍ରମାଣ ନଥିଲା" ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ ନାମଲାଗିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ମଧ୍ୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ

ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହି ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ଅପିଲ କରାଯାଇନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଦେଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଅପିଲ କରାଯାଇନଥିବାରୁ, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 82 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା ନୁହେଁ ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ପ୍ରମାଣର ଏକ ଅଂଶ ଏକାଧିକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗକୁ ସମର୍ଥନ କରିପାରେ ଏବଂ ଏପରି ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରିବା ଦ୍ଵାରା ଅଭିଯୁକ୍ତର ଅନ୍ୟ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅପରାଧକତାର ଆକଳନ କରିବାରେ ସେହି ପ୍ରମାଣର ଅଂଶ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଯଦି ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରମାଣର ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ନିଅନ୍ତି ଏବଂ ବିଚାରପତିଙ୍କ ମତ ଯେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍, ତେବେ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ନିରୂପିତ ଭାବରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିଷ୍ଟାର କରିବ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଏପରି ନୁହେଁ ଯେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମଣ୍ଡଳ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା ପହଞ୍ଚିଥିବା ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।

ରାମାନୁଗ୍ରହ ସିଂହ ବନାମ ରାଜା ସମ୍ରାଟ, (1946) L. R. 73 I. A. 174, ମାଲାକ ଖାନ ବନାମ ରାଜା ସମ୍ରାଟ, (1945) L. R. 72 I. A. 305 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 110/1961 ।

1963
ସିକନ୍ଦର ଶେଖ୍
ବନାମ
ପବ୍ଲିକ୍ ବଙ୍କ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହା

ରେଫରେନ୍ସ ସଂଖ୍ୟା 10/1960ରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 25 ଜାନୁଆରୀ, 1961
ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଅଧିକ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଡି. ଏନ୍. ମୁଖାର୍ଜୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ପି. କେ. ବୋଷଙ୍କ ପାଇଁ କେ. ବି. ବାଗଚୀ, ଏସ୍. ଏନ୍.
ମୁଖାର୍ଜୀ ।

1963, ଫେବୃଆରୀ 8 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହଙ୍କ ଦ୍ଵାରା - ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ-ସିକନ୍ଦର ଶେଖ୍ କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ
ସଂହିତାର ଧାରା 467 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲିଆତି କରିବା ଅପରାଧ
ପାଇଁ ଏବଂ ଏହିପରି ଅନୁମିତ ଚରିତ୍ରରେ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟା ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ଏବଂ
ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 82 (c) ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଥିବା ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ
ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ପବ୍ଲିକ୍ ବଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ଜଜ୍,
ମୁର୍ଖିଦାବାଦଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ଶୁଣାଣିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ
ଆବେଦନକାରୀ -ହାସିବୁଦ୍ଦିନ୍ ଶେଖ୍- କ ବିରୋଧରେ ଏହି ଅପରାଧ ପାଇଁ ପ୍ରରୋଚିତ କରିବା
ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲିଆତି ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରୋସାହନ ଅପରାଧ
ପାଇଁ ବିଚାର ଏକ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ସହିତ ବସି ଦୌରା ଜଜ୍ କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିନା ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀରେ ଶୁଣାଣି ଅନୁଷ୍ଠିତ
ହୋଇଥିଲା । ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲିଆତି ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରୋସାହନ ଅପରାଧ ପାଇଁ କୁରି
ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ 4 ରୁ 3 ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ଦ୍ଵାରା ଦୋଷୀ ହୋଇଥିବା ରାୟ
ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବିଚାରପତି ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି
ସଂହିତାର ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ,
କାରଣ ତାଙ୍କ ମତରେ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲିଆତି ଅପରାଧ ସମ୍ପର୍କରେ ଦୁଇ
ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ 'ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଵାସନୀୟ ପ୍ରମାଣ ନଥିଲା' ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ
ମାମଲା ପଠାଇବା ନ୍ୟାୟର ସ୍ଵାର୍ଥରେ ଥିଲା । ଦୌରା ଜଜ୍ ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ
ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇ ଜଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧକୁ
ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 109 ସହିତ ଧାରା

467 ଏବଂ ଧାରା 467 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ ଦୁଇ ଜଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଧାରା 134 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହିତ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ କରିଛନ୍ତି ।

1963
ସିକନ୍ଦର ଶେଖ୍
ବନାମ
ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହା

ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ହେଲା -

- (i) 1958 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 15 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖି, ସେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ସହରରେ ଜଣେ ଅଲୀ ହୁସେନ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ହେବାନାମା ତିଆରି କରିଥିଲେ, ଯାହା ଦେବକୁଣ୍ଡର ଜଣେ କୈମୁଦିନ୍ ଙ୍କ ନାମରେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ କୈମୁଦିନ୍ ଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ ଅଲଗା ହେବା ଏବଂ ଠକେଇ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ଦସ୍ତାବିଜକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା; ଏବଂ
- (ii) ସେହି ଦିନ ସେ କୈମୁଦିନ୍ ଶେଖ୍ ଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟା ରୂପେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁମିତ ଚରିତ୍ରରେ ହେବାନାମାକୁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ସର୍ବ-ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କୈମୁଦିନ୍ ଶେଖ୍ ବୋଲି ଦାବି କରି ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତ ଛାପ ଲଗାଇଥିଲେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କାଇମୁଦିନ୍ ଶେଖ୍ ବୋଲି ଚିହ୍ନଟ କରି ଦୁଇଟି ଅପରାଧରେ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରରୋଚିତ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ବିଚାର ସମୟରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଜଣେ ସ୍ଵରଣ କୁମାର ଦେଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଯିଏ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେ ଅଲୀ ହୁସେନ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହେବାନାମାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ କାଇମୁଦିନ୍ ଶେଖ୍ ଭାବରେ ନିଷ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ, ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ ହେବାନାମାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ସଙ୍କେତ ସ୍ଵରୂପ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଦସ୍ତାବିଜରେ ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତ ଚିହ୍ନ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ ନିଜକୁ କାଇମୁଦିନ୍ ଶେଖ୍ ବୋଲି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦସ୍ତାବିଜର ନିର୍ବାହକଙ୍କୁ କାଇମୁଦିନ୍ ଶେଖ୍ ଭାବରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଆବେଦନକାରୀ ହାସିବୁଦିନ୍ ଶେଖ୍ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ । କୈମୁଦିନ୍ ଶେଖ୍ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ

1963
 ସିକନ୍ଦର ଶେଖ୍
 ବନାମ
 ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ
 ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହା

ସେ ଅଲ୍ଲୀ ହୁସେନ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କୌଣସି ହେବାନାମାକୁ ନିଷ୍ପାଦନ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ଵରଣ କୁମାର ଦେଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ସେ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜରେ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି ଚିହ୍ନକୁ ଦେଇ ନଥିଲେ । ହେବାନାମାର ଏକ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ନିଷ୍ପାଦନ କରିଥିବା ଏବଂ ସର୍-ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହାର ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିବା ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ । ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ଜଣେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ନମୁନା ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପକୁ ଜଣେ ହସ୍ତ-ଲିଖନ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ରହ୍ମପୁରର ସର୍-ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେରେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେରେ ଥିବା ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ଉକ୍ତ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ସହିତ ମେଳ ଖାଉଥିଲା ଏବଂ କୈମୁଦିନ୍ ଶେଖ୍ ଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ସହିତ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତରେ, ଏହି ପ୍ରମାଣ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲିଆତି ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରରୋଚନାର ଅପରାଧକୁ ସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ସୁସ୍ଥିରୀକୃତ ଯେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଯଦି ପ୍ରମାଣ ଏପରି ଯେ ଏହା ବିଚରଣ ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ କିମ୍ବା ଦୋଷୀ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରିପାରିବ, ଏବଂ ଯଦି ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରମାଣର ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ବିଚାରପତି ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟଟିକୁ ନେବା ଉଚିତ୍, ତେବେ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବ, କାରଣ ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ତଥ୍ୟର ବିଚାରପତି । ଏପରି ଏକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିସମୂହ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିନଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଏହି ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଯଥାର୍ଥ ହେବ ଏବଂ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅଣଦେଖା କରାଯିବ :
ରାମାନୁଗ୍ରହ ସିଂହ ବନାମ ରାଜା ସମ୍ରାଟ ⁽¹⁾ । ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଦୌରା ଅଦାଲତ ସ୍ଵରଣ କୁମାର ଦେଙ୍କ କଥନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରିବା ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ଉପରେ ଥିଲା । ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀ ସ୍ଵସ୍ତତଃ ସ୍ଵରଣ କୁମାର ଦେ ଏବଂ କୈମୁଦିନ୍

(1) (1946) L.R. 73 I.A. 174

ଶେଖଙ୍କ ପ୍ରମାଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିସମୂହ ସେହି ପ୍ରମାଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରି ନଥାନ୍ତେ ।

1963
ସିକନ୍ଦର ଶେଖ୍
ବନାମ
ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହା

ବିଚାର ସମୟରେ, ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନମୁନା ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ବିଷୟରେ ପ୍ରମାଣ ଅଭିଯୋଗ ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଦାଲତ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଯେ କେବଳ ଏକ ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ ଏହି ଚରିତ୍ରର ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (3) ର କୌଣସି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇନାହିଁ: *ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ ବନାମ କାଥୁ କାଲୁ ଓୟାଡ଼ (1)* । ସେହି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେତେକ ପ୍ରସ୍ତାବ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ -

“(ii) ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (3) ରେ 'ସାକ୍ଷୀ ହେବା' ଶବ୍ଦରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଚିହ୍ନ ଦେବା କିମ୍ବା ହସ୍ତ, ପାଦ କିମ୍ବା ଆଙ୍ଗୁଳି କିମ୍ବା ଲିଖନ ନମୁନା ଦେବା କିମ୍ବା ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶରୀରର ଏକ ଅଂଶକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ;

(iii) 'ଆତ୍ମ-ଦୋଷାରୋପ' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଦାତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜ୍ଞାନ ଆଧାରରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ଏହା ଅଦାଲତରେ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର କେବଳ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ ଯେଉଁଥିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜ୍ଞାନ ଆଧାରରେ କୌଣସି ବିବୃତି ନଥାଏ;

(iv) ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (3) ର ନିଷେଧ ମଧ୍ୟରେ ଆସିବା ପାଇଁ କଥନ ଏପରି ଚରିତ୍ରର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହା ନିଜେ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷାରୋପ ଆଦେଶର ପ୍ରବୃତ୍ତି ରହିବା ଉଚିତ୍;

ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ନେବା ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ ସମୟରେ ବ୍ରହ୍ମପୁରର ସର୍ବ-ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିରେ ଥିବା ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ସହିତ ତୁଳନା କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରମାଣର ଗ୍ରହଣୀୟତାକୁ ସେ ଆପତ୍ତି କରିବା କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

(1) [1962] 3 S.C.R. 10

1963
 ସିକନ୍ଦର ଶେଖ୍
 ବନାମ
 ପଞ୍ଜିନ ବଜାର
 ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହା

ତଥାପି, ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ବିଚାରଣା ବିଚାରପତି ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 82 (c) ଏବଂ 82 (d) ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧରୁ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରିଥିଲେ-ମିଥ୍ୟା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଅପରାଧ ଏବଂ ଏପରି ଅନୁମିତ ଚରିତ୍ରରେ ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରରୋଚନା ଏବଂ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଷମୁକ୍ତିର ଆଦେଶ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଅପିଲରେ ବାତିଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶ୍ୱାସନୀୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇନଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବିଚାରାଧିକାରୀ ପ୍ରେରଣରେ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲିଆତି ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରରୋଚନା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଥିଲେ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 467 ଏବଂ ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 82 (c) ଅଧୀନରେ ଅପରାଧ ସେହି କାରବାରର ଅଂଶବିଶେଷ ଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗନ ପକ୍ଷର ମାମଲା ଯଥେଷ୍ଟ ମାତ୍ରାରେ ସେହି ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅପରାଧର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିବା ସମୟରେ ବିଚାରଣା ଅଦାଲତ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲିଆତି କରିଥିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତର ଆଦେଶକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ସେହି ପ୍ରମାଣ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରି ନଥିଲେ । ଏହି ତର୍କକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆମେ ଅସମର୍ଥ । ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷାର ଜାଲିଆତି ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ସେହି ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷାର ଉପସ୍ଥାପନା ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଅପରାଧ । ଏହି ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲିଆତି କରିବାରେ ଦୋଷୀ ଥିଲେ, ମହଙ୍ଗପୁର୍ଣ୍ଣ ସାକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରକୃତିର ମିଥ୍ୟା ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଅସତ୍ୟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଜାଲିଆତି କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ସେହି ପ୍ରମାଣରେ ଦସ୍ତାବିଜ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଦସ୍ତାବିଜର ଚରିତ୍ର, ଏହାର ନିଷ୍ପାଦନା ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଜାଲ୍ କରିବାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ମିଥ୍ୟା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଅପରାଧ ଅନ୍ୟ କେହି ବୋଲି ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜୀକରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ପ୍ରମାଣର ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକାଧିକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗକୁ ସମର୍ଥନ କରିପାରେ: କିନ୍ତୁ ଏପରି ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି

କରିବା ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତର ଅପରାଧକତାର ଆକଳନ କରିବାରେ ସେହି ପ୍ରମାଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ । ଏଭଳି ମାମଲାରେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟତାର ପ୍ରଶ୍ନ ନୁହେଁ, ବରଂ ସେହି ପ୍ରମାଣକୁ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି । ମାଲାକ ଖାନ ବନାମ ରାଜା ସମ୍ରାଟ (1) ମାମଲାରେ ପ୍ରିତି ପରିଷଦର ନ୍ୟାୟିକ କମିଟିର ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ନକାରାତ୍ମକ କରିଥାଏ । ମାଲାକ ଖାନ ମାମଲାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ହତ୍ୟା ଏବଂ ତକାୟତି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୌରା ଅଦାଲତ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ତକାୟତି ଅପରାଧରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ ହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଯାହା ହତ୍ୟା ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଅପରାଧକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ତକାୟତି ଏବଂ ହତ୍ୟା ଉଭୟ ଅଭିଯୋଗର ଉପାଦାନ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି ଦ୍ଵାରା ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହତ୍ୟା ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତର ଦୋଷକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ପ୍ରମାଣକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ, ଯଦିଓ ସେହି ପ୍ରମାଣକୁ ତକାୟତି ଅଭିଯୋଗରେ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ହତ୍ୟା ଅଭିଯୋଗର ସମର୍ଥନରେ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ତର୍କକୁ ବିଚାର କରି ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

"ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା, ଦୌରା ଜଜ୍, ତକାୟତି ଅପରାଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରିଥିଲେ; ତେଣୁ, ସେ ସେହି ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ନଥିଲେ; ସେହି ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବିରୋଧରେ କୌଣସି ଅପିଲ ଆଗତ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ କୌଣସି ଅଦାଲତ ସେହି ଅଭିଯୋଗକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ ଯାହା ଉପରେ ତକାୟତିର ଅଭିଯୋଗ ଅନ୍ୟ ଏକ ମାମଲାରେ ସମର୍ଥନକାରୀ "ପ୍ରମାଣ" ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ମହାମହିମମାନେ ଏହି ତର୍କକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ବିଦ୍ଵାନ ଦୌରା ଜଜ୍ ବାସ୍ତବରେ ଅଭିଯୋଗକୁ ଭିତ୍ତିହୀନ ମନେ କରିନଥିଲେ; ସେ କେବଳ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥିବା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯଦିଓ ସେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଚୋରି ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଉଦ୍ଧାରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାହାଣୀକୁ ଅବିଶ୍ଵାସ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଯଦି ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅପରାଧ ଘଟିଥିଲା କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ

(1) (1945) L.R. 72 I.A. 305

ସତ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରିବାରେ ଅଟକାଇବ ନାହିଁ ।”

1963
ସିକନ୍ଦର ଶେଖ୍
ବନାମ
ପବ୍ଲିକ୍ ବଙ୍କ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହା

ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆଇ. ପି. ସଂହିତାର ଧାରା 467 ଅଧୀନରେ ଅପରାଧ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀକୁ ପ୍ରରୋଚନା ପାଇଁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ବାରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହା ସେହି ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମର୍ଥନରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର କାହାଣୀକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲା, କେବଳ ଏଥିପାଇଁ ଯେ ଦୌରା ଅଦାଲତ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହେବାନାମାର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ମିଥ୍ୟା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଅଭିଯୋଗ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ସେହି ପ୍ରମାଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ।

ତେଣୁ ଅପିଲଟି ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।